

MI MLADI BORCI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 30 DIN, PODPORN VEČ KOT 30 DIN. POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO IV.

LJUBLJANA, PETEK 17. NOVEMBRA 1939.

ŠTEV. 10.

PROČ Z MALODUŠJEM!

V Evropi je nenadoma izbruhnila vojska.

Začeli so se hudi dnevi. Ljudi se je polastil nemir in vsa srca so v strahu zatrepetala ob misli na negotovo in nič dobrega obetajočo bodočnost.

JALOVE MISLI LENOBE

In prav v tistih dneh je bila po svoje mobilizirana tudi šolska mladina. Že na obrazu se ji je poznalo, da živo dojemata strašno tragedijo v Evropi. Ko so se pod vtisom svetovnih dogodkov vračali s počitnic v šolo, so se mnogi spraševali:

»Čemu naj sedaj še študiramo? Saj v teh nevarnih časih, ko cele države izginjajo kar čez noč, itak ne vemo, kaj še vse pride pred koncem leta.«

»Prav gotovo bomo delali že vojno maturo,« so si govorili nekateri osmošolci, »in za to pač ni potrebno tako temeljito znanje.«

»In kakšen pomen ima, da bi se sedaj začeli pripravljati na izpite?« so se tolažili akademiki; do izpita je še nekaj semestrov! Kmalu bomo morali k vojakom, tam bomo vse pozabili in tako bo ves naš trud zastonj.«

ZGREŠENI SKLEPI

In na podlagi teh in podobnih »neizpodbitnih« razgovorov so mnogi kaj hitro sklenili: »Do-

kler se svetovno politični položaj ne razčisti, se nam res ne splača študirati, vsaj ne tako resno, kot bi sicer.«

Popolnoma napačen sklep! In če se ga bomo kaj dolgo držali, utegne postati zelo usoden. Zato proč z malodušjem! Tako resni časi zahtevajo od nas veliko optimizma, ki krepi voljo in daje veselje do dela.

NAŠA ODGOVORNOST JE ZRASTLA

V teh dneh se je podvojila tudi naša odgovornost. Tudi mi smo dolžni pomagati, da se razmere v Evropi ustale. Tudi mi moremo in moramo žrtvovati svoj obolos, da rešimo krščansko kulturo in z njo Evropo in svet. Bog in pa narod zahtevata to od nas. Čemu torej neplodno čakanje in zmedeno zapostavljanje časa?

KALIMO SI ZNAČAJE!

Raje se s podvojeno silo lotimo študija. Ne mislimo samo na izpit, študij je predvsem važno sredstvo za oblikovanje našega značaja. Odkod je današnje zlo, odkod sovraštvo in vojske, če ne zato, ker manjka plemenitih značajev? Če hočemo, da bo človeštvu lepše in boljše, poskrbimo najprej vsak pri sebi, da bo trdnih značajev več na svetu!

Čudovita rast Cerkve na Kitajskem

Apostolski delegat na Kitajskem, msgr. Zanin, je pri nekem predavanju omenil, da vojska na Kitajskem Cerkve ne le ni številčno oslabil, marveč jo je celo okrepila.

ŠTEVILO KRŠČENCEV SILNO POSKOČILO

Pred izbruhom vojske se je pripravljal na sv. krst okoli 400.000 Kitajcev. Po dveh letih krvavih bojov, preseljevanja, lakote in vsakršnega trpljenja je pa število krščencev poskočilo na 1 milijon 500.000, kar je le nekaj manj,

kot nas Slovencev vseh skupaj po vsem svetu. In večina teh ne pripada revnim slojem, ki jih je vojska posebno hudo zadela, marveč izhaja iz bolj izobraženih plasti naroda.

V SILI SE JE PRIJATELJ PREIZKUSIL!

Ta preobrat, ki je privedel v Cerkev toliko duš, je povzročil zgled misijonarjev, sester in vseh katoličanov. Pred vojsko je bila Cerkev mnogim Kitajcem nekaj tujega, evropskega, protinarodnega. Ko so pa videli, kako se

katoličani žrtvujejo v najbolj težavnih okoliščinah za trpeče kitajsko ljudstvo, kako pomagajo vsem potrebnim, naj bodo to katoličani ali pogani, so spoznali, da katoličani nimajo nobenih zahrbtnih, osvojevalnih namenov, ampak da res iskreno ljubijo kitajski narod in mu hočejo le dobro.

Dober zgled velja več kot celo leto pridiganja!

Taka nesebična dobrota je potrebna tudi Katoliški akciji! Jemljimo si zgled s Kitajske!

Značaj okrožnice „Quadragesimo anno“

ZAPLETENO VPRAŠANJE

Vprašanje o obnovi socialnega reda je zelo zapleteno. Obnova bo morala biti, kakor razlaga Pij pozneje, pravna, socialna in gospodarska:

narodi bodo morali spoznati, da so tudi sami krivi neznosnih razmer, in se bodo morali pravno preoditi ter vrniti k načelom socialne pravičnosti in ljubezni;

preurediti se bo morala tudi družba, ki je sedaj radi nasprotja med delodajalci in delavci ločena v dva sovražna si tabora:

preurediti se bo moralo gospodarstvo, ki je sedaj vse naravnano na čim večji dobiček in na čim večjo moč.

PAPEŽ SODI LE O NRAVNI STRANI SOCIALNIH VPRAŠANJ

Jasno je, da papež ne more podrobno presojati vseh vprašanj, ki so obsežena pod širokim pojmom »socialnega vprašanja«.

Najprej papež more po svojem zvanju soditi o teh vprašanjih le, kadar so navedena značaja. Na primer papež ne sodi o tem, ali naj si narod uredi svojo ustavo monarhično ali republikansko. To vprašanje je samo po sebi politično in ne npravno.

Npravna zahteva pa je, da se ne izvede prevrat na nasilen način, in npravna zahteva je, da služi ustava obči blaginji. Pod temi vidiki gre torej sodba tudi o takšnih vprašanjih papežu in Cerkvi.

Sodbo pa o takšnih vprašanjih po njih politični, gospodarski ali tehnični plati prepušča Cerkev državnikom, sociologom, politikom, ekonomom in tehnikom, vsakemu za svojo stroko (prim. papežev izrek pod št. 41).

A tudi vseh npravnih vprašanj ne more papež sam podrobno obdelati. Marsikaj more prepustiti preučevanju bogoslovcev in npravoslovcev, skratka krščanskim sociologom (prim. papežev izrek pod št. 48).

PAPEŽ PODAJA VODILNA NAČELA SOCIALNE OBNOVE

Iz tega sledi, da more papež podati le neke npravne smernice, neka npravna vodilna načela, ki se mora po njih obnoviti izvršiti, če naj bo narodom in državam, zlasti delovnim stanovom, v odrešitev.

In res, pravi Pij XI. o okrožnici »Rerum novarum« Leona XIII., da je dala človeštvu takšne »varne smernice« (2). Pij XI. je v tej svoji okrožnici marsikaj natančneje pojasnil in dopolnil, vendar bomo morali reči, da tudi njegova okrožnica ne podaja kakega podrobno izdelanega socialnega programa, ampak

zopet seveda vprav za našo dobo potrebna načela in navodila, torej smernice delu za obnovo socialnega reda.

VELIKA VAŽNOST NAČELNIH SMERNIC

Nekateri menijo, da so takšne smernice, takšna vodilna načela brez pomena, češ človeštvo potrebuje predvsem socialnega dela in če že socialnega programa, programa, ki naj bo podrobno izdelan.

SOCIALNO DELO MORA BITI SMOTRNO

Tak ugovor zgolj pozitivistično usmerjenih ljudi je soflzem. Res potrebuje človeštvo socialnega dela, toda smotrnega, na prave cilje naravnane dela.

Ni vsako socialno delo že socialno smotno, v službi družbe in nje blaginje, saj je morda le razdirajoče, prevratno, pogubno za družbo in človeštvo.

Smotno delo podstavlja spoznanje smotrov, ciljev in socialno pravo delo podstavlja spoznanje pravih smotrov in ciljev, ki naj se po njih človeška družba preuredi.

KAKO NASTANE »PROGRAM«

Če pa dobro premislimo, kako naj družbo preuredimo, dobimo »program«, vnaprejšnji opis in oris potrebnega socialnega dela. A zopet podoben program podstavlja najprej splošne spoznave in ugotovitve, vodilne ideje, vodilna načela, splošne smernice; torej podoben

socialni program, splošne socialne smernice, predvsem splošne npravne socialne smernice.

Arhitekt, ki naj zida novo cerkev, mora imeti najprej jasno idejo o cerkvi, kakšna mora biti cerkev na sploh, da je res cerkev, potem šele razmišlja bolj in bolj konkretno, bolj in bolj podrobno, kakšna bo njegova nova cerkev; kakšna je okolica, ki naj se z njo lepo sklada, kakšna so tla za temelje, kakšno gradivo, kakšne delovne moči, kakšna sredstva itd.

PRVO V PROGRAMU PA SO OSNOVNA NAČELA

Podoben program brez osnovnega načrta je nesmiseln. Tako je tudi tu. Potreben je podoben socialni program, a je nesmiseln, če nimamo osnovnih načel, ki naj se po njih družba preuredi.

Prvo so prave osnovne socialne smernice, potem je šele mogoče uspešno in koristno socialno delo. In takšne smernice poudarja Pij XI. v svoji okrožnici vsemu svetu nasproti pogubnim socialnim zmotam našega časa. Te smernice so seveda predvsem npravne, saj so le-te človeštvu najbolj potrebne. Npravne smernice naravnava socialno delo na prave smotre, na prave cilje človeške družbe, na pravo socialno blaginjo.

Iz rokopisa nove »Naše Potia«
dr. A. Ušeničnik:
Komentar k
»Quadragesimo anno«

Rako se godi katoličanom v Mehiki

Mehiška vlada je zadnja leta obljubljala katoličanom vse mogoče. Škofje so se vrnili na svoja mesta in površen opazovalec bi sodil, da je preganjanja konec. To je zmota. Čeprav so ponekod cerkve odprte in polne vernikov, je pa še veliko več cerkva zaprtih ali pa so spremenjene v kinske dvorane, garaže, skladišča in knjižnice.

Težav še ni konec. Oblast je samo malo popustila in dala katoličanom svobodo tam, kjer s silo proti ljudskim množicam ni mogla nič opraviti in ker je imela hujše skrbi zaradi petrolejskih vrelcev. Katoličani so v toliko zmagali, da se jim ni treba več

skrivati po zasebnih hišah, da so se vrnili duhovniki in škofje in da lahko slovesno obhajajo praznike.

Toda protiverska zakonodaja je še vedno v veljavi. Po teh zakonih sme v nekaterih državah biti na 10.000 vernikov samo en duhovnik, druge se sploh ne sme maševati, v vsej državi ni nobenega semenišča. Zato mehikanski bogoslovci študirajo v Zedinjenih državah.

Dobro znamenje pa je velika delavnost in požrtvovalnost laikov, ki vzlic vsem oviram pomagajo škofom in duhovnikom, da Cerkev raste in se krepi.

Občni zbor DSJF

V petek 10. novembra 1939. se je vršil občni zbor Društva slušateljev juridične fakultete, največjega strokovnega društva na naši univerzi. V petek so bila podana poročila za preteklo leto, volitve pa so bile v soboto 11. novembra.

Občni zbor je potekel mirno, ker imajo marksistični akademiki premalo moči, da bi mogli narediti kak hrup.

PREDLOGI

Stavljenih je bilo 5 samostojnih predlogov. Dva je stavil stari odbor, dva nacionalistična »Jugoslavija« (bivši »Jadran«), enega pa marksisti. Prvi štirje predlogi priznavajo novo juridično uredbo, predlog marksistov kajpak ne. Predlog marksistov je bil zelo dolgovzen in nejasen, nihče ni prav za prav vedel, kaj ta predlog hoče. Tako se je marksistom posrečilo, da je občni zbor sprejel tudi njihov predlog, čeprav nasprotuje ostalim štirim predlogom.

Zastopnik »Jugoslavije« je očital marksistom, da je njim samo za destruktivno delo; očital jim je, da se danes borijo proti predlogu nacionalistov o fondu za doktorske disertacije, a pred štirimi leti so ta predlog sami stavili.

LEVIČARJI

Toda takoj je vstal neki levičar in se začel hvalliti, kaj vse je on naredil. Kako torej morejo nacionalisti reči, da njegova grupa destruktivno dela! Člani »Jugoslavije« so bili tako nerodni, da so levičarju pritrjevali in se tako pustili razorožiti.

Stvar sama pa je za tiste, ki levičarske metode poznajo, jasna: tudi levičarski predlogi merijo vselej na razkroj nasprotnika, tudi kadar imajo največji videz stvarnosti.

RAZKRAJALNI VPLIVI LEVICE

Že dalj časa se opaža, da je v nacionalističnem taboru hud spor med Edinstvaši (Ljotičevimi zboriši) in člani »Jugoslavije«. Vzrok spora je predvsem v zadržanju do marksizma. Edinstvaši očitajo članom »Jugoslavije«, da člani »Jugoslavije« sploh ne vedo, kaj je marksizem, da ne poznajo marksističnih metod, da hodijo z marksisti skupaj itd.

Na občnem zboru DSJF se je pokazalo, da od nacionalistov samo Edinstvaši poznajo metode in tak-

tiko levice, dočim masa članov »Jugoslavije« o tem ne ve skoraj ničesar. Obče znano je tudi, da je masa članov »Jugoslavije« pod velikim vplivom marksizma, podobno kakor so se v našem taboru krščanski socialisti vezali z levičarji. Kar se vpliva marksizma tiče, je razlika med našim in nacionalnim taborom v tem, da je pri nas pod vplivom manjšina, v nacionalnem taboru pa večina.

Spor med »Jugoslavijo« in »Edinstvom« je tako hud, da sta »Jugoslavija« in »Edinstvo« postavila v DSJF vsak svojo listo in da so se oboji v letakih napadali.

IZID VOLITEV

Postavljene so bile štiri liste. Volitve so se vršile v soboto. Izid je bil sledeč:

Katoliški akademiki	145
»Jugoslavija«	120
levičarji	53
»Edinstvo«	43
praznih listkov	5

Skupna udeležba . . . 366

Levji delež na našem uspehu gre »Danici«. Člani akcijskega odbora — sami Daničarji — so storili svojo dolžnost.

ŽALOSTNI NASTOP »ZARJE«

Katoliški akademiki bi dobili še približno 25 glasov več, če ne bi »Zarja« sklenila,

da pri volitvah ne sodeluje.

Eden izmed vodilnih Zarjanov je izjavil, da »Zarja« pri volitvah ne bo sodelovala, in da »se »Zarja« zaveda vseh posledic tega sklepa!

»Zarja« se je odločila za tako abstinenčno taktiko, a lista naših je kljub temu zmagala!

AMERISKI KATOLIČANI SO DAREŽLJIVI

»Osservatore Romano« poroča: Bivši senator Edv. Glackin je zapustil 600.000 din usmiljenkam v Chicagu in lepo vsoto tudi semenišču Matere božje na Jezeru (S. Mary of Lake).

Rockefellerjeva ustanova je darovala katoliški univerzi v Washingtonu 4 milijone dolarjev. S to vsoto bo univerza podprla študij vprašanj o otroku in njegovi duševnosti.

V Kanadi je pa senator Frank O. Connor zapustil 40 milijonov din za karitativne namene.

Članicam in članom krožkov Slov. dij. zveze

V nedeljo, dne 19. t. m. bo po vsej Sloveniji dinarski dan za pomoč revni slovenski deci na naši severni meji.

Slovenska straža v Mariboru, slovenska narodnoobrambna organizacija, se je obrnila na Slovensko dijaško zvezo s prošnjo, da bi njeno članstvo prevzelo skrb za izvedbo nabiralne akcije po slovenskih mestih.

Zvezni upravni odbor SDZ je prošnji Slovenske straže radevolje ugodil, saj je narodnoobrambno delo važna točka našega delovnega programa.

Zato pozivamo vse članice in člane krožkov SDZ, da se vsi brez izjeme in brez opravičila odzovejo temu klicu za pomoč slovenski deci na naši severni meji.

Poglavarji krožkov so od Zveznega upravnega odbora SDZ prejeli vsa potrebna navodila za pripravo in izvedbo dinarske akcije dne 19. t. m.

Zato poziva Zvezni upravni odbor vse članice in člane krožkov SDZ, da brezpogojno upoštevajo vsa navodila, ki jih bodo v tej stvari dobili od svojih poglavarjev (glede nabiralnikov, znakov, časovne in ulične porazdelitve itd.).

19. nov. mora biti vse naše članstvo na ulicah, da opozori slovensko meščanstvo na njegovo narodnoobrambno dolžnost. Bodite v skupinah po dva, eden z nabiralnikom, drugi za propagando.

Trdna meja — varna domovina! Slovenska dijaška zveza kot predstavniška organizacija slovenskega dijaštva hoče k temu utrjevanju doprinesiti svoj dolžni delež.

Zvezni upravni odbor SDZ

»Ruski boljševizem moramo smatrati za židovski poskus, kako si v 20. st. zagotoviti gospodarstvo nad svetom. . . Nemčija je danes boljševizikom pravi veliki cilj v tej borbi. . . A kdo bo osvobodil naš narod iz tega smrtnega objema, če se mu sam vrže v naročje?«

Mein Kampf, str. 751.

»Nikoli ne smemo pozabiti, da mednarodni žid, ki danes neomejeno vlada v Rusiji, v Nemčiji ne vidi svojega zaveznika, marveč državo, ki ji je namenil isto usodo (boljševizem). S tekmečem pa, ki ima samo ta namen, uničiti svojega so tekmeča, ne moremo sklepati nobenih zvez.«

Mein Kampf, str. 750.

Kako moremo bolje izraziti Bogu svojo hvaležnost za dar vere in kako mu bolje dokazati, kako zelo nam je draga, kot s tem, da skušamo na kak način pripomoči do tega daru vedno večjemu številu duš?

Pij XI., 2. maja 1930.

Nova krinka komunizma: slovanstvo

Ljudske množice navadno ne mislijo mnogo. So zelo lahkovarne in zaupljive. Kdor jim zna z besedo ali s tiskom pričarati pred oči, kar si želijo, kdor se jim zna laskati, kdor zna izrabiti njih čustva in jih razvneti, za tem drve stepto in brez premisleka.

Takih zgledov imamo danes dovolj. A največji mojster v varanju množic je komunizem.

Različne vabe

Komunisti so navadno povsod v veliki manjšini. V Rusiji jih je v stranki organiziranih samo 1 odstotek prebivalstva. Zato morajo dobiti druge načine, da ljudske množice spravijo popolnoma v svojo oblast. Ribič lovi postrvi s ponarejeno muho, komunist pa množico z lažnivimi obljubami. Nerazsodne množice planejo po vabi, ker nič ne pomislijo, da se zadržuje skrivna ostri trnek.

Kdo bi našteval vsa lažniva gesla, ki so jih rdeči zadnja leta vrgli med množice! Saj bi z njimi lahko sestavil cele litanije. Vsako geslo pa vleče le toliko časa, dokler ima vsaj videz resnice. Ko pa ta lažnivi videz izgine, ko se pokaže, da so dejstva čisto drugačna kot besede, tedaj je onega laganja konec in lažnik začne z drugim.

Komunisti so bili zakleti profašisti; zdaj korakajo s fašisti proti demokracijam.

Bili so goreči demokrati; zdaj so demokrati vsega krivi.

Bili so največji miroljubi; zdaj hujskajo na vojsko.

Bili so prevneti zagovorniki pravic malih narodov; zdaj so sami tri male narode pogoltnili in videti je, da bi jim eden ali dva še teknila.

Obrnili so oči na Balkan!

Sami so spoznali, da tukaj na one stare limanice nobenega količkaj razsodnega človeka ne bodo več ujeli. Zato so med slovanse južne narode vrgli nov, nevarnejši in zapeljivi klic:

„Slovanse Rusija ustaja!“

Ko smo videli, kako si je Rusija priborila gospodarstvo nad Baltskim morjem; ko je njena zastava zavihrala na Karpatih in so se njene oči zapičile na Carigrad: marsikak sanjav in čustven Slovan je tedaj že gledal v mislih veliko slovanse državo, ki bo segala od Baltiškega in Belega morja do Tihega oceana, od Severnega Ledenege morja do Sredozemskega. Začeli so se navduševati za dobri, skromni in veliki ruski narod, ki vstaja k novemu življenju, za njegovo velikansko in neizmerno bogato zemljo.

Komunisti so to mehko čustveno razpoloženje slovansekih src

spretno napeljali na svoj mlin. In ne brez uspeha.

Propaganda čustva

To propagando s čustvi smo doživeli v španski vojski. Sprva svetovno javno mnenje ni bilo ugodno za komuniste. Toda neizrečeno lažniva in zvita komunistična propaganda je položaj kmalu prekucnila: vpliv rdečih je pridobil svetovno javno mnenje za komuniste.

Tudi pri nas so bili prvi odmevi vsega javnega mnenja spričo zveze z Nemci, sovjetskega vpada na Poljsko in nasilja nad baltškimi državami za komuniste zelo neugodni. Kar potuhnili so se za nekaj časa. Sedaj so pa stari grabežljivi volkovi oblekli nove ovčje kožuhe. Oblekli so se v plašč »slovanstva« in nataknili kosmato »slovanse« kučmo, da bi tem laglje ljudi slepili in lahkovarne kaline pridobivali za komunizem.

Naša sodba

Slovanse Rusije že dvajset let ni več in slovanse ruski narod, ki z njim vsi sočustvujemo, že dvajset let ječi v verigah komunistične sužnosti.

Panslavizem je čisto nedoločena stvar. Že Čehu Nerudi ni bilo všeč to »slovanse blebetanje«. Masaryku tudi ne. Vseslovansega programa ni. In koliko razprtij med slovanseki narodi! Koliko Slovanov je danes nesvobodnih! Brigali se bomo predvsem za povzdigo svojega naroda. Trudili se bomo pa, da bi živeli v prijateljstvu z drugimi Slovani. Toda komunistov ne bomo vpraševali, kaj je pravo slovanstvo in slovenstvo.

Sedanje komunistično »slovanstvo« je nov poskus lažne komunistične propagande s čustvi. Ker je ta propaganda najbolj nevarna, bomo nanjo pazili in jo vztrajno razkrinkavali.

Tile komunistični »panslavisti« in njih zaverovanci delajo proti slovanstvu in proti slovenstvu, oni delajo samo za boljševidsko židovsko revolucijo!

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje - Domžale (A. Trontelj).

Vsak katoliški dijak,
vsak katoliški inteligent
potrebuje v svoji knjižnici

dr. A. Odarja
**CERKVENE DOLOČBE
O TISKU**

(Indeks)

344 strani

Cena vezani knjigi 23.—, 33.—, 46.—